

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci **žalobce: L. D.**, zast. JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Těsnohlídkova 9, Brno, proti **žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje**, odbor Krajský živnostenský úřad, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2011, č. j. JMK 1479/2011, Sp. Zn. S-JMK 1479/2011/KŽÚ/RL, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 3. 2013, č. j. 31 A 24/2011 - 107,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5 000 Kč**, který mu bude vrácen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti shora označenému usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým krajský soud zastavil řízení o jeho žalobě proti rozhodnutí Krajského živnostenského úřadu Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 1. 2. 2011, č. j. JMK 1479/2011 a žádnému z účastníků nepřiznal nárok na náhradu nákladů řízení. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Městského úřadu Hodonín, Obecního živnostenského úřadu ze dne 24. 11. 2010, č. j. OŽÚ/22752/2010 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým mu bylo zrušeno živnostenské oprávnění s předmětem podnikání výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“).

[2] Kasační stížnost byla nejprve usnesením ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 As 35/2013 – 46, podle § 37 odst. 5 ve spojení s § 120 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odmítnuta. Zdejší soud považoval doplnění kasační stížnosti, které mu bylo doručeno elektronicky (e-mailem, se zaručeným elektronickým podpisem) dne 4. 6. 2013 v 00:26:57 hodin, za opožděné, a proto postupoval odpovídajícím procesním postupem. Ústavní soud vyhověl ústavní stížnosti stěžovatele a

nálezem ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 2560/13, usnesení Nejvyššího správního soudu zrušil. Ústavní soud neměl důvod stěžovateli nevěřit, že k odeslání e-mailu došlo dne 3. 6. 2013 v 23:38 hodin, a proto je nutné považovat takové doplnění kasační stížnosti za včasné. Za včasné doručení je nutné považovat elektronické podání prostřednictvím emailové schránky, třebaže dojde soudu několik minut po půlnoci dne následujícího po dni, jehož uplynutím příslušná lhůta vypršela, pokud bylo toto podání ve skutečnosti učiněno před jejím uplynutím, tj. e-mail odeslaný nejpozději ve 23:59 posledního dne lhůty. Tento důraz totiž souvisí se skutečností, že soud se s takovým procesním úkonem beztak zpravidla neseznamuje dříve než na začátku své pracovní (úřední) doby, a proto distinkce, zda došlo těsně před půlnocí posledního dne lhůty, anebo pár hodin nebo dokonce jen několik minut po půlnoci následujícího dne, nemá žádné faktické materiální důsledky.

[3] Vázán právním názorem Ústavního soudu posoudil zdejší soud kasační stížnost za včasnou.

[4] Projednávaná věc je před Nejvyšším správním soudem posuzována již podruhé. K podané kasační stížnosti žalovaného bylo původní rozhodnutí krajského soudu zrušeno rozsudkem ze dne 18. 12. 2012, č. j. 9 As 109/2012 – 62, a věc vrácena k dalšímu řízení. V tomto zrušujícím rozsudku vyjádřil kasační soud závěr, že procesní postup žalovaného nevykazoval vady, a proto zavázal krajský soud k věcnému meritornímu posouzení sporné otázky. V průběhu dalšího řízení však bylo zjištěno, že novým rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 8. 2012, č. j. JMK 68926/2012, bylo prvostupňové rozhodnutí zrušeno a řízení zastaveno. Krajský soud ve věci na návrh stěžovatele nařídil jednání, u něhož zástupce stěžovatele vzal žalobu zpět v plném rozsahu s tím, že odpadl předmět řízení a překážku nelze nijak zhojit. Zástupce proto navrhl zastavení řízení a požádal o úhradu nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že o projevu vůle stěžovatele, jímž byla žaloba vzata zpět, nebylo pochyb, a soud byl tím návrhem vázán, bylo řízení o žalobě zastaveno.

[5] O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť řízení bylo zastaveno. Rozhodl, že v daném případě se neaplikuje věta druhá téhož ustanovení, tj. *„že vzal-li navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení“*. Krajský soud dovodil, že stěžovatel, pokud by nedošlo k zpětvzetí žaloby, by úspěšný nebyl. Tento závěr soud zdůvodňuje tak, že ze všech tří trestních rozhodnutí vyplynulo, že stěžovatel byl uznán vinným pomocí k trestnému činu podvodu a byl odsouzen k trestu odnětí svobody ve výměře šesti měsíců s odkladem na zkušební dobu v trvání jednoho roku, a toto jednání bylo v souvislosti s jeho živnostenským podnikáním. V průběhu řízení o žalobě došlo v rejstříku trestů k zahlázení trestu a tím i k zániku překážky spočívající v nesplňování podmínky bezúhonnosti, a tudíž odpadl i předmět řízení. Dle soudu nastala okolnost, která nemá souvislost s obsahem žaloby, a také nemá souvislost s jednáním žalovaného. Z těchto důvodů měl krajský soud za to, že náhrada nákladů řízení nemůže jít na úkor žalovaného.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[6] Stěžovatel napadá usnesení krajského soudu kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní

otázky soudem v předcházejícím řízení a dále nepřezkoumatelností spočívající v nesrozumitelnosti napadeného usnesení, jakož i jiné vadě řízení před soudem, kdy taková vada má za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[7] Tvrdí, že měl zájem na tom, aby o žalobě bylo meritorně rozhodnuto. Žalobu však musel vzít zpět, a to z viny žalovaného, protože byl plně uspokojen zastavením řízení, což požadoval jak v nalézacím, tak i v odvolacím řízení. V dané souvislosti zůstal žalovaný nečinný a nesplnil svoji zákonem stanovenou povinnost oznámit soudu, že došlo k uspokojení stěžovatele zastavením řízení. Krajský soud ho tedy nemohl vyzvat k vyjádření dle § 62 odst. 3 s. ř. s. I když oznámení žalovaného o uspokojení stěžovatele nedošlo, měl soud ve smyslu § 62 odst. 4 s. ř. s. řízení zastavit přednostně, nikoliv z důvodu zpětvzetí žaloby, nýbrž proto, že ze všech okolností bylo zřejmé, že k jeho uspokojení došlo. Lze mít za to, že zastavení řízení dle § 62 s. ř. s. pro uspokojení žalobce je nutno provést z moci úřední i bez návrhu, a má proto přednost před zastavením řízení z důvodu zpětvzetí žaloby.

[8] Dále obsáhle argumentuje, z jakých důvodů mu měla být přiznána náhrada nákladů řízení. Je přesvědčen, že soud ve skutečnosti rozhodl o žalobním návrhu, a toto rozhodnutí dostatečným způsobem neodůvodnil. Krajský soud věcné přezkoumání neprovedl, jak je zavázal zdejší soud, bez jakéhokoli bližšího odůvodnění konstatoval, že se stěžovatel dopustil trestného činu v souvislosti s podnikáním. Poukazuje na skutečnost, že právní teorie není v případě zastavení řízení a následného posuzování důvodnosti žaloby jednotná. V obou případech by však měl právo na náhradu nákladů řízení. Zastavení řízení zavinil žalovaný, protože nejprve nesprávně rozhodl, své rozhodnutí dostatečně neodůvodnil a pak řízení zastavil, čímž ho plně uspokojil.

[9] V otázce přípustnosti kasační stížnosti odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 – 64, kde bylo konstatováno, že „[u]stanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. se vztahuje pouze na kasační stížnost podanou výlučně proti výroku o nákladech řízení“. Rovněž zdejší soud poukazuje na rozsudek ze dne 6. 2. 2013, č. j. 2 Ans 7/2012 – 43, kde kasační stížnost proti rozhodnutí soudu o předmětu správní žaloby zamítl, avšak vyhověl kasační stížnosti proti rozhodnutí o nákladech řízení, které zrušil pro jejich nepřezkoumatelnost. Má za to, že situace je zcela identická, neboť výrok krajského soudu o nákladech řízení je zcela nepřezkoumatelný.

[10] Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje, aby napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný odkázal na svá předchozí podání ve věci.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. Stěžovatelem je namítáno, že soud měl řízení zastavit ve smyslu § 62 odst. 4 s. ř. s. přednostně, nikoliv z důvodu zpětvzetí žaloby, nýbrž proto, že ze všech okolností bylo zřejmé, že došlo k uspokojení stěžovatele. Tyto námitky, formálně brojící proti výroku o zastavení řízení, neshledal kasační soud přípustnými.

[13] Výrok o zastavení řízení vycházel ze zcela jednoznačného projevu vůle vzít žalobu zpět z důvodu odpadnutí předmětu řízení. Zpětvzetí žaloby je projevem dispoziční zásady, podle níž je navrhovatel oprávněn nakládat procesními prostředky poskytnutými zákonem k ochraně jeho práv (řízení) a těmito svými právy (předmětem řízení). Právu navrhovatele vzít svůj návrh zpět odpovídá povinnost soudu řízení usnesením zastavit. Pokud se tedy navrhovatel rozhodne, že po podání návrhu nebude trvat na rozhodnutí ve věci samé, soudní řád správní mu to prostřednictvím institutu zastavení řízení umožňuje (k tomu srov. JEMELKA L., PODHRÁZKÝ, M., VETEŠNÍK P., ZAVŘELOVÁ, J., BOHADLO, D., ŠURÁNEK, P., Soudní řád správní. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 367 – 368).

[14] Zpětvzetí žaloby bylo učiněno zástupcem stěžovatele na jednání před krajským soudem dne 20. 3. 2013, při kterém zástupce výslovně uvedl, že bere žalobu zpět v plném rozsahu s tím, že odpadl předmět řízení a překážku nelze nijak zhojit. Z důvodu zpětvzetí žaloby navrhl zastavení řízení a požádal o úhradu náhrady nákladů řízení. Postupu dle § 62 s. ř. s. se stěžovatel dovolává až v kasační stížnosti, ačkoliv k zahlázení trestu nedošlo ani v důsledku jednání žalovaného, ani z důvodu nezákonnosti jeho předcházejícího postupu.

[15] Jediným účelem podané kasační stížnosti je přezkoumání výroku o nákladech řízení. Stěžovatel fakticky neusiluje o změnu výroku č. I napadeného usnesení, resp. dosažení jiného výroku. Ostatně zpětvzetím žaloby nebylo zamýšleno nic jiného než dosažení právě výroku o zastavení řízení. Za situace, kdy skutečným úmyslem stěžovatele není a z povahy věci ani nemůže být dosažení jiného výroku, jsou jeho námitky do výroku č. I. napadeného rozsudku toliko formální a fakticky směřují jen proti důvodům, o který je výrok I. napadeného rozhodnutí opřen. Takové námitky jsou však dle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřipustné. K tomu srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 24. 2. 2011, č. j. 2 Ans 1/2011 - 63; ze dne 24. 2. 2011, č. j. 5 Ans 1/2011 - 66; ze dne 28. 2. 2011, č. j. 8 Ans 3/2011 - 63, ze dne 14. 4. 2011, č. j. 9 Ans 4/2011 - 69.

[16] Podle usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 7 Afs 1/2007, na které poukazoval i sám stěžovatel, platí, že je - li kasační stížností napadán pouze výrok o nákladech řízení, je nutné kasační stížnost pro nepřipustnost odmítnout. Je-li však kasační stížností napaden výrok o nákladech řízení společně s výrokem ve věci samé, je taková kasační stížnost přípustná. Takto podaná kasační stížnost nebrání tomu, aby byl napraven nesprávný výrok krajského soudu o nákladech řízení i v situaci, kdy nebude důvodná kasační stížnost v části brojící proti věci samé. Jestliže ale na takto spojenou kasační stížnost dopadá ve vztahu k napadenému výroku ve věci samé kterýkoliv z jiných důvodů nepřipustnosti kasační stížnosti, je kasační stížnost nepřipustná jako celek a není možné odděleně věcně přezkoumat napadený výrok o nákladech řízení.

[17] Výše uvedeným závěrem rozšířený senát jednoznačně deklaroval, že pouhé formální napadení výroku ve věci samé (aniž by stěžovatel usiloval o jiný výrok) nemůže samo o sobě vést k přezkumu výroku o nákladech řízení. Taková situace nastala v právě projednávaném případě. Nepřipustnost stížních námitek směřujících do výroku o zastavení řízení pak v souladu se závěry vyslovenými v usnesení rozšířeného senátu vylučuje, aby se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami brojícími proti výroku o nákladech řízení. I

v této části proto bylo třeba kasační stížnost odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s.

[18] Odkaz stěžovatele na rozsudek zdejšího soudu, sp. zn. 2 Ans 7/2012, není případný. V této věci byl stěžovatelem řádně zpochybněn výrok o zastavení řízení, s odůvodněním, že důvody pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti nebyly vůbec dány, a soud měl žalobu odmítnout nebo pro nedůvodnost zamítnout. V této souvislosti pak bylo poukázáno i na nepřezkoumatelnost odůvodnění v případě výroku II. o nákladech řízení. Přípustnost této kasační stížnosti byla odvozena od řádně zpochybněného výroku o zastavení řízení, nikoliv od namítnuté nepřezkoumatelnosti výroku II. o nákladech řízení.

[19] V právě posuzované věci stěžovatel výrok I. o zastavení řízení řádně nezpochybnil, nýbrž brojil pouze proti důvodům zastavení řízení, a to za situace, kdy sám vzal žalobu zpět pro odpadnutí předmětu řízení. Kasační stížnost fakticky směřuje toliko proti výroku o nákladech řízení.

IV. Závěr

[20] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako nepřípustnou a dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 104 odst. 2 a 120 s. ř. s., ji odmítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[21] O nákladech řízení před Nejvyšším správním soudem bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 a 120 s. ř. s., podle kterých nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[22] Podle ustanovení § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 5 000 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2014

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu